

POSTANOWIENIE

Dnia 26 sierpnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z odwołania K. M.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału we W.
o rentę z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 26
sierpnia 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...].
z dnia 16 stycznia 2020 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 16 stycznia 2020 r., III AUa [...], Sąd Apelacyjny w [...]. oddalił apelację K. M. (wnioskodawca), wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego w W. z 12 czerwca 2012 r., VIII U [...], oddalającego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. (organ rentowy) z 4 lipca 2017 r. odmawiającej przyznania mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

W sprawie ustalono, że K. M., urodzony 12 marca 1960 r. we wrześniu 2015 r. rozpoczął pracę jako kierowca autobusu. W dniu 16 listopada 2015 r. wnioskodawca, w wyniku zderzenia autobusu z innym pojazdem, doznał powierzchniowego urazu głowy oraz urazu odcinka krzyżowego i lędźwiowego kręgosłupa. W okresie od 30 sierpnia 2016 r. do 13 maja 2017 r. był uprawniony do świadczenia rehabilitacyjnego. Ubezpieczony od wielu lat cierpi z powodu

znaczących zmian zwyrodnieniowo-dyskopatycznych kręgosłupa, obecnych w szczególności w odcinku lędźwiowym, co nasiliło się w wyniku przebytego wypadku komunikacyjnego. Z tego powodu ubezpieczony był leczony zarówno operacyjnie, jak i zachowawczo, rehabilitacyjnie, jednak bez poprawy funkcji kręgosłupa. Wnioskodawca był również leczony farmakologicznie w poradni zdrowia psychicznego z powodu zaburzeń adaptacyjnych.

Sąd Apelacyjny ustalił, że stan zdrowia wnioskodawcy nie uzasadnia przyznania mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy z 16 listopada 2015 r. Dokonując oceny stopnia naruszenia sprawności organizmu wnioskodawcy, Sąd oparł się przede wszystkim na opiniach biegłych sądowych (z zakresu psychiatrii, psychologii, neurologii, chirurgii-ortopedii, neurochirurgii), które w całości podzielił. Biegli w opiniach uzupełniających ustosunkowali się merytorycznie do zastrzeżeń wnioskodawcy, w związku z czym przeprowadzenie dowodów z kolejnych opinii biegłych, zdaniem Sądu, byłoby zbędne i skutkowałoby zwłoką postępowania. Biegli, w zakresie reprezentowanych przez siebie specjalności, wskazali, że dysfunkcje organizmu wnioskodawcy nie dają podstaw do uznania, że jest on całkowicie lub częściowo niezdolny do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. Sąd Apelacyjny stwierdził, że wnioskodawca nie spełnia przesłanek niezbędnych do przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy.

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego wniósł wnioskodawca, zaskarżając go w całości. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na występowaniu przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej oraz istotnego zagadnienia prawnego, sprowadzającego się do wyjaśnienia, czy opinia biegłego sądowego lekarza psychiatry J. B., korzystna dla wnioskodawcy, na podstawie której wnioskodawca otrzymał świadczenie rehabilitacyjne w sprawie która toczyła się przed Sądem Rejonowym w X U [...], może być podstawą przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z doznany przez wnioskodawcę wypadkiem przy pracy oraz czy dokumentacja leczenia wnioskodawcy z 2019 r. może stanowić podstawę przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z doznany przez wnioskodawcę wypadkiem przy pracy. Istotnym zagadnieniem jest kwestia dopuszczalności przyznania

wnioskodawcy prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy na podstawie opinii biegłego sądowego lekarza psychiatry w wyniku której wnioskodawcę uznano za niezdolnego do pracy, w sprawie przyznania wnioskodawcy świadczenia rehabilitacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Odnosząc się do pierwszej przywołanej w rozpoznawanej skardze przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej należy stwierdzić, że w judykaturze przyjmuje się, iż oczywista zasadność skargi, przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że doszło do kwalifikowanego naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego (postanowienia Sądu Najwyższego: z 5 grudnia 2013 r., III SK 19/13, LEX nr 1402642; z 3 grudnia 2014 r., III PK 75/14, LEX nr 1621619), a przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi (postanowienia Sądu Najwyższego: z 5 października 2007 r., III CSK 216/07, LEX nr 560577; z 20 marca 2014 r., I CSK 18/14, LEX nr 1522063). Skarżący ma obowiązek wskazania jakie przepisy zostały naruszone przez Sąd oraz wykazania, że w wyniku tego naruszenia doszło do wydania rażąco nieprawidłowego orzeczenia. Skarga kasacyjna nie jest bowiem kolejnym zwyczajnym środkiem zaskarżenia.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania sformułowany przez skarżącego nie spełnia powyższych wymagań. Przede wszystkim nie wskazano, jakie przepisy prawa miałyby zostać w oczywisty sposób naruszone przez Sąd drugiej instancji. Nie jest zaś rolą Sądu Najwyższego poszukiwanie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w innych elementach konstrukcyjnych skargi.

Skarżący opiera swoją skargę kasacyjną wyłącznie na zarzutach procesowych, natomiast nie powołuje w podstawach zaskarżenia jakiegokolwiek przepisu prawa materialnego. Tymczasem, aby zarzut naruszenia przepisów

postępowania mógł doprowadzić do uwzględnienia skargi kasacyjnej, konieczne jest wykazanie istotnego wpływu owego naruszenia na wynik sprawy, co jednoznacznie wynika z treści art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. Nie chodzi przy tym o czysto teoretyczną możliwość takiego wpływu, lecz o wykazanie, że w okolicznościach danej sprawy ten wpływ był realny (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 23 czerwca 2020 r., III PK 67/19, LEX nr 3053508). W okolicznościach niniejszej sprawy oznacza to, że skarżący przy pomocy zarzutów naruszenia przepisów postępowania powinien zmierzać do wykazania, iż wadliwość procedowania przez Sąd drugiej instancji była na tyle istotna, że doprowadziła do błędnego zastosowania przepisu (przepisów) prawa materialnego będącego podstawą rozstrzygnięcia zawartego w zaskarżonym orzeczeniu. Wynik sprawy bowiem, to jej rozstrzygnięcie, które jest oparte na przepisach prawa materialnego zastosowanych w ramach subsumcji ustalonego w sprawie stanu faktycznego pod właściwy przepis. Inaczej rzecz ujmując, zarzuty naruszenia przepisów postępowania nie mogą być celem samym w sobie, lecz muszą służyć wykazaniu błędnego zastosowania przepisu prawa materialnego, który stanowi rzeczywistą podstawę prawną rozstrzygnięcia. Dlatego powołanie przez skarżącego zarówno w podstawie zaskarżenia, jak i we wniosku o przyjęcie jego skargi kasacyjnej do rozpoznania wyłącznie zarzutów procesowych uniemożliwia Sądowi Najwyższemu dokonanie oceny kasacyjnej w zakresie tego, czy w postępowaniu odwoławczym rzeczywiście wystąpiły uchybienia o tak znacznym ciężarze gatunkowym, że doprowadziły do wydania nieprawidłowego orzeczenia. Jeśli bowiem skarżący nie zarzucił w swojej skardze kasacyjnej obrazu jakiegokolwiek przepisu prawa materialnego stanowiącego podstawę wyrokowania Sądu odwoławczego, to w konsekwencji nie jest możliwa ocena, czy sugerowane przez niego naruszenie przepisów prawa procesowego wskazanych zarówno w podstawie zaskarżenia, jak i we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania mogło mieć - rzeczywiście - istotny wpływ na wynik sprawy. Z tej przyczyny przedstawione przez skarżącego okoliczności nie usprawiedliwiają wniosku o rozpoznanie jego skargi kasacyjnej opartego na przesłance określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., ponieważ o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie można mówić zwłaszcza wtedy, gdy skarżący dla uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ogranicza się

wyłącznie do przytoczenia zarzutów w zakresie obrazy przepisów prawa procesowego i pomija jednocześnie przepisy materialnoprawne, których naruszenia miałyby się ewentualnie dopuścić sąd.

Z konstrukcji uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika, że przesłankę oczywistej zasadności skargi skarżący utożsamia z występowaniem istotnego zagadnienia prawnego, które stanowi odrębną przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie została bowiem uzasadniona odrębnie żadnymi argumentami. Nie można uznać, że w sprawie występuje formułowane przez skarżącego „istotne zagadnienie prawne”. Zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy, który nie został do tej pory bezpośrednio rozwiązany w orzecznictwie Sądu Najwyższego i dla rozwikłania, którego dotychczasowe orzecznictwo jest niewystarczające. Jeżeli skarżący jako przesłankę uzasadniającą przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien zagadnienie to przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, a także wykazać, że jest to zagadnienie, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2016 r., II CSK 382/15, Legalis nr 1508600). Innymi słowy istotne zagadnienie prawne powinno kotwiczyć się w regulacji prawnej, która powinna zostać przeanalizowana i opracowana, tak aby to wpierw sam skarżący mógł stwierdzić, że istotne zagadnienie prawne rzeczywiście występuje i dlatego powinien rozpoznać je Sąd Najwyższy. Skarżący ma zatem obowiązek nie tylko sformułować samo zagadnienie, ale także - w uzasadnieniu wniosku - przedstawić odpowiednią juredyczną argumentację wskazującą na dopuszczalność i celowość rozwiązania problemu prawnego w sposób preferowany przez skarżącego, a odmienny od sposobu rozstrzygnięcia tego problemu przy wykorzystaniu zapatrywań wyrażonych przez Sąd drugiej instancji (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2018 r., I UK 252/17, LEX nr 2533238). W celu spełnienia przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nie wystarczy samo sformułowanie pytania do Sądu

Najwyższego (postanowienie Sądu Najwyższego z 16 maja 2018 r., II CSK 12/18, LEX nr 2499783).

W niniejszej sprawie skarżący nie wskazał, jakiego przepisu prawa miałyby dotyczyć „istotne zagadnienie prawne”. Można się jedynie domyślać, że skarżący powołując się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego miał na myśli problem w zakresie zastosowania wskazanego w ramach podstaw skargi kasacyjnej art. 286 k.p.c. Okoliczność, że zgodnie z art. 286 k.p.c. sąd może zażądać dodatkowej opinii od tych samych lub innych biegłych, wcale nie oznacza, że w każdym przypadku jest to konieczne, potrzeba taka może bowiem wynikać z okoliczności sprawy i podlega ocenie sądu orzekającego. Wskazaną możliwość należy traktować jako obowiązek podjęcia wymienionej czynności wówczas, gdy konieczne jest ustalenie okoliczności wymagających wiadomości specjalnych, a ocena wydanej opinii prowadzi do wniosku, że jest nieprzekonująca, zawiera braki, stwierdzenia budzące wątpliwości lub sprzeczności. Przepis art. 286 k.p.c. nie przewiduje obowiązku zlecenia biegłemu uzupełnienia opinii bądź dopuszczenia dowodu z dodatkowych opinii w każdym wypadku. Nie jest zatem uzasadniony wniosek strony o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego, jeżeli w przekonaniu sądu opinia wyznaczonego biegłego jest na tyle kategoryczna i przekonująca, że wystarczająco wyjaśnia zagadnienia wymagające wiadomości specjalnych.

W przedmiotowej sprawie nie można mówić o naruszeniu art. 286 i n. k.p.c., do czego sprowadza się, choć w sposób niewyartykułowany, wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Do naruszenia wspomnianego przepisu może bowiem dojść w sytuacji, gdy Sąd zebrany materiał uznaje za niewystarczający, niejasny lub niemiarodajny do rozstrzygnięcia sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2019 r., III UK 168/18, LEX nr 2688438 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z 29 września 2020 r., III UK 418/19, niepublikowane).

Skarżący nie wykazał zatem potrzeby merytorycznego rozpoznania skargi. Należy dodatkowo wskazać, że w postępowaniu zostały przeprowadzone dowody z opinii biegłych pięciu specjalności z zakresu schorzeń, jakie stanowiłyby podstawę do przyznania renty z tytułu z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia faktyczne, jak i ocenę prawną Sądu

pierwszej instancji stwierdzając, że stanowiska biegłych były jednoznaczne, w związku z tym nie zachodziła konieczność powołania jeszcze innych biegłych o tych samych specjalnościach, jak dotychczas, w celu rozstrzygnięcia wątpliwości, nieścisłości czy rozbieżności co do oceny stanu zdrowia wnioskodawcy. Zastrzeżenia ubezpieczonego zostały rozwiane przez biegłych w opiniach uzupełniających, w których biegli merytorycznie odnieśli się do wniosków skarżącego. W przedmiotowej sprawie Sąd Apelacyjny stwierdził, że sporządzone opinie z zakresu psychiatrii, psychologii, neurologii, chirurgii-ortopedii, neurochirurgii wskazują, że wnioskodawca mimo naruszenia sprawności organizmu nie jest całkowicie niezdolny do pracy.

Mając na względzie powyższe Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.